

Rozdiely medzi sebapoškodzovaním so samovražedným a nesamovražedným úmyslom

O sebapoškodzovania a pokusoch o samovraždu sa v našej spoločnosti často hovorí jedným dychom – stojí ale za nimi tá istá motivácia, alebo sa k nim viažu iné pohnútky?

Sebapoškodzovanie je často predchodcom samovražedného správania – viac ako polovica tých, čo sa pokúsili o samovraždu, si pred tým úmyselne ublížilo iným spôsobom. Sú ale aj takí, ktorých sebapoškodzujúce sklony nikdy ku pokuse o samovraždu nevedú.

Tým, či nesamovražedné sebapoškodzovanie a pokusy o samovraždu spolu súvisia, sa zaoberali autori Nórskej štúdie. Budeme preto v texte hovoriť o všeobecnom sebapoškodzovaní (ublíženie na vlastnom zdraví bez ohľadu na úmysel umrieť), ktoré rozdelíme na nesamovražedné sebapoškodzovanie a pokusy o samovraždu. Musíme totiž sledovať nie len koľko ľudí sa k takémuto chovaniu hlási, ale aj to, či tento druh správania súvisí s inými faktormi, ako napríklad pohlavie.

Medzi mladistvými od štrnásť do sedemnášť rokov na školách v Osle sa v dotazníku ku sebapoškodzovaciemu správaniu prihlásilo 1,434 zo 11,440 žiakov (13,8%), z ktorých tretina uviedla samotné nesamovražedné sebapoškodzovanie, tretina sa hlásila iba k pokusom o samovraždu, a tretina uviedla v minulosti aj sebapoškodzovacie správanie, aj pokusy o samovraždu.

Medzi tými, čo uviedli akékoľvek sebapoškodzovanie, sa vyskytovalo viac žien než mužov, a vykazovali horšie depresívne znaky, problémy s príjmom potravy, a nižšie sebavedomie, ako ľudia, ktorí žiadne sebapoškodzovanie neuviedli. Tiež sa u nich častejšie vyskytovalo fajčenie, alkoholizmus, a používanie iných drog. Z toho najviac problémov sa vyskytovalo v skupine tých, ktorí uvádzali aj sebapoškodzujúce správanie, aj pokusy o samovraždu. Medzi tými, čo uviedli iba jedno z týchto správanií neboli v týchto znakoch rozdiely.

Medzi ľuďmi ktorí vykazujú nesamovražedné sebapoškodzovacie správanie a tými, ktorí uvádzajú samovražedné správanie bez iných sebapoškodzovacích znakov sa teda v autormi sledovaných znakoch nenašiel rozdiel. Podľa autorov to naznačuje, že sú to oba prejavy tých istých pohnútok, a rozdiel je v závažnosti jednania.

Nenameraná prítomnosť rozdielov ale nemusí nutne znamenať, že nemôžu existovať iné rozdiely, ktoré autori nezachytili. Ďalší výskum je nutný pred tým, než sa dajú uzavrieť úplné závery.